



GRENLAND HAVN AVD VOLD
Havnevegen 70
3739 SKIEN

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kathrine Helen Sundeng, 33371182

Tillatelse til utfylling, plastring og peling ved Langbrygga, gbnr. 300/5348 i Skien kommune

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Grenland Havn tillatelse etter forurensningsregelverket til utfylling av inntil 2400 m³ over et areal på 700 m², plastring over et areal på 400 m² og etablering av 14 peler i sjø ved Langbrygga, gbnr. 300/5348 i Skien kommune.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven §§ 11 og 16, og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag 1.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i to år fra dags dato.

Frister

- Varsle oppstart minimum en uke før arbeidene starter.
- Rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket er fullført.

Søknaden

Norconsult AS søkte 18.10.2021 på vegne av Grenland Havn om tillatelse etter forurensningsregelverket til å pele og fylle ut i sjø ved Langbrygga, gbnr 300/5348 i Skien kommune.

Hensikten med tiltaket er å reetablere ny kaikonstruksjon. Det er behov for midlertidig utfylling for å hindre masseutglidning under gjennomføring av tiltaket. Stabiliteten i grunnen er vurdert til å utgjøre en sikkerhetsrisiko ved inngrep i eksisterende kaikonstruksjon og krever en midlertidig avlastning før kaikonstruksjonen kan rives. Utfyllingen vil dekke et areal på ca. 700 m² og utgjøre et volum på ca. 2400 m³. Når ny kai konstruksjon er etablert vil masser fra utfyllingen fjernes ned til 50 cm over eksisterende sjøbunn. Dette for å hindre graving i og oppvirvling av forurensede sedimenter.

Det skal bores 14 peler i sjø som etableres innenfor arealet berørt av utfyllingen. Borkaks/-slammet føres i slange til container for oppsamling og leveres til godkjent avfallsanlegg. Det skal benyttes siltgardin med oljelense rundt tiltaksområdet under arbeidene.



Det er søkt om gjenbruk av utfyllingsmassene etter opptak, tilsvarende et volum på ca. 50 m³. Disse massene skal benyttes til plastring av eksisterende skråning under kai. Plastringen skal utføres over et areal på 400 m², og vil bestå av rene masser som etableres i to lag. Nederst et lag med maser fra utfyllingen, og øverst et erosjonslag av tilkjørte masser.

Sjøbunnen i og ved tiltaksområdet har blitt analysert for metaller og miljøgifter. Resultatene viser konsentrasjoner opp til tilstandsklasse svært dårlig iht. Miljødirektoratets klassifiseringssystem for sedimenter (M-608|2016). Det er også påvist oljeforurensning i sedimentene.

Uttalelser fra andre instanser

Skien kommune har i brev av 11.12.2018 gitt rammetillatelse til tiltaket etter plan og bygningsloven.

Norsk Maritimt museum uttaler i e-post av 20.09.2018 at det ikke er påvist fredede kulturminner innenfor det område av elvebunnen som blir berørt av rehabiliteringen av Langbrygga. De mener at tiltakshavers undersøkelsesplikt i forhold til kulturminner i vann nå er oppfylt, og har ingen videre merknader i saken.

Norges vassdrags- og energidirektorat uttaler i e-post av 07.08.2018 at saken ikke trenger ytterligere behandling etter vannressursloven i forhold til allmenne interesser i vassdrag. De viser for øvrig til § 5 i vannressursloven som krever at vassdragstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade eller ulempe for allmenne og private interesser.

Grenland havn IKS utalte seg med delegert myndighet fra kommunene om tiltak i kommunens sjøområde, jf. Lov om havner og formålsparagrafen, i brev av 22.10.2022. De viser til at Gjestehavn og Langbrygga i Skien har mye fritidsbåtaktivitet på sommerhalvåret, og mener at arbeidet bør legges til en tid hvor det ikke er høysesong for fritidsbåter med bakgrunn i sikker ferdsel. I tillegg påpeker de at den kommersielle driften av fartøyer varsles i god tid, og viser til kanalbåtene samt slepebåt med lekteren. Siltgardin som skal brukes bør ligge høyt i vannet og være godt synlig for å minske faren for påkjørsel.

Forhåndsvarsling og offentlig høring

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte, samt annonsert i Telemarksavisa og Varden og lagt ut til offentlig høring på Statsforvalterens nettsider, jf. §§ 36-6 til 36-8 i forurensningsforskriften. Høringsfristen var 23.02.2022. Vi mottok 2 uttalelser.

Fiskeridirektoratet har ingen merknader til omsøkt tiltak.

Svein Johnsen uttaler i brev av 07.02.2022 at det kan oppstå lekkasjer ved bruk siltgardin i dette området med mye vannføring. Han påpeker at Grenlands fjorder er forurenset.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er delegert myndighet for utfylling og annen disponering av masser og materialer i sjø og vassdrag, når tiltaket skjer fra land og skip, (Miljødirektoratet rundskriv T-3/12, 2012).

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 kan forurensningsmyndigheten gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i



vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Dette tiltaket faller også inn under forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 1, som sier at «Uten tillatelse (...) er det forbudt å sette i verk: a) fysiske tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer (...)». Statsforvalteren kan gi tillatelse til dette i vassdrag som fører anadrom laksefisk, jf. § 2.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren legger vekt på at utfyllingstiltak skal være forsvarlige med hensyn på forurensningssituasjonen, biologisk mangfold og miljøet ellers. Eventuelle negative konsekvenser for miljøet og naturverdier skal veies opp mot de fordeler tiltaket vil medføre.

Forurensning

Analyseresultatene viser at sedimentene inneholder høye verdier av PAH-forbindelser, kvikksølv, TBT og olje. Etter vår vurdering er de viktigste konsekvensene av dette tiltaket spredning av miljøgifter.

Utfylling som berører forurenset sediment, gir fare for spredning av forurensete partikler. I tillegg fremgår det av søknaden er at det kan forventes at oljefilm kan komme på vannet når utfyllingen etableres. Statsforvalteren setter krav om bruk av velfungerende siltgardin og lense, som omsøkt.

Det er lagt opp til at utfyllingsmassene først skal legges ut forsiktig med gravemaskin, deretter skal massene tippes ut i sjø. Vi setter som vilkår at det de minste fraksjonene skal benyttes først, og at det første laget som legges ut skal dimensjoneres for å minimalisere spredning av forurenset bunnsediment ved tipping av utfyllingsmassene.

Det søkes om å benytte rene masser bestående av grus og større stein. Vi setter vilkår om at dersom det benyttes finkornede masser i utfyllingen skal disse ikke inneholde uakseptable konsentrasjoner av metaller og organiske miljøgifter. Ved fjerning av den midlertidige utfyllingen setter vi som vilkår at minimum 50 cm av utfyllingen skal bli liggende etter fjerning som omsøkt. Etter vår vurdering vil dette betydelig redusere faren for spredning av forurenset sediment under opptak av utfyllingen.

Statsforvalteren gir tillatelse til å gjenbruke massene som fjernes fra midlertidig utfylling til plastring som omsøkt, jf. forurensningsloven § 32 første ledd. Det opplyses at resterende masser som fjernes kan ved behov benyttes til å tildekke øvrige sjøarealer med forurenset sediment. Vi har ikke godt nok grunnlag for å vurdere denne delen av søknaden. Disse massene er næringsavfall som skal leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjenvinnes, jf. forurensningsloven § 32. Massene er rene og vi vurderer det som lite hensiktsmessig at denne type masser skal ta opp kapasitet på avfallsdeponier. Dersom massene skal gjenvinnes må de være egnet til formålet, og denne dokumentasjonen sendes Statsforvalteren for vurdering.



Det skal peles/borres gjennom utfyllingsmassene og bunnsediment. På bakgrunn av forurensningssituasjonen setter vi krav om at peling skal foregå i lukket system uten utslipp til sjø, som omsøkt. Det er ikke søkt om å slippe anleggsvann tilbake til sjø. Vi setter vilkår om at alle masser som tas ut i forbindelse med peling skal leveres til lovlig avfallsanlegg.

Naturmangfoldloven

Det er ikke registrert viktige naturtyper innenfor tiltaksområdet (kart.naturbase.no). Skienselva er et viktig anadromt vassdrag med verdier knyttet til blant annet laks, sjøørret og ål. Etter Statsforvalterens vurdering oppfyller kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken.

Peling kan ha negative effekter på fisk på grunn av blant annet undervannstøy og rystelser. Det aktuelle tiltaket er lokalisert i nærhet til laksetrappa (Mølletrappa) i Skien sentrum. Forstyrrelser i sårbare perioder, som oppvandring av fisk (juni - november i denne delen av elva) og utvandringen av smolt (mai - juni), kan ha lokale negative effekter på fisk. Vi anser påvirkningen som potensielt størst på oppvandrende fisk på grunn av nærhet til fisketrapp. Utvandrende smolt vil normalt gå ut i perioder med økt vannføring, og selv om noe smolt vandrer ut av Mølletrappa antar vi at størsteparten vandrer ut nedstrøms tiltaksområdet (Damfoss-Klosterfoss). For å ivareta fisk setter vi vilkår om at anleggsperioden skal settes utenfor oppgangstid for anadrom fisk. Vi mener at denne tidsbegrensingen også hensyntar til rekreasjons- og friluftsjøinteresser i området ved at det ikke tillates arbeid i sommermånedene.

Tiltaket vil føre til direkte arealbeslag av sjøbunnen, men i et område som ikke innehar viktige naturtyper. Med utgangspunkt i tiltakets omfang, og avbøtende tiltak vurderes det som lite sannsynlig at tiltaket vil øke den samlede belastningen på økosystemet i området i vesentlig grad, jf. naturmangfoldloven. § 10.

Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Førre- var prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11.

Tiltaket må utføres på mest mulig skånsom måte for å hindre spredning av forurenset sediment. Statsforvalteren stiller krav om velfungerende siltgardin og lense, jf. naturmangfoldloven § 12. Det skal også tas særlig hensyn til andre forhold som kan virke spredningsreducerende, herunder vurdering av strøm, værforhold og tidevann.

Lov om laksefisk og innlandsfisk.

Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag er hjemlet i lakse- og innlandsfiskloven, og skal sørge for at det ikke skjer skade på fisk og andre ferskvannsararter. Skiensvassdraget er ett av de viktigste laksevassdraga i landet, og har også forekomst av flere sårbare ferskvannsararter slik som ål og elvemusling. Tiltaksområdet ligger nedstrøms de viktige funksjonsområdene for anadrom fisk og ål, og området er å anse som en transportvei. Likevel har elva her en viss funksjon som leveområde, spesielt for ungfisk av sjøørret.



Vannforskriften

Tiltaket er lokalisert i vannforekomsten Skienselva (Klosterfoss – Frierfjorden) karakterisert som en svært stor, kalkfattig og klar elv. Vannforekomsten har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand (fagsystem Vann-nett), Målsettingene om god tilstand er utsatt til 2027.

Tiltaket utgjør et mindre inngrep i et begrenset område i et allerede sterkt modifisert kaiområde nært bysentrum. Det er ikke registrert viktige naturtyper eller andre forvaltningsmessig viktige naturverdier direkte i tiltaksområde. De viktige naturverdiene knytta til Skienselva generelt, vil trolig ikke påvirkes vesentlig når vilkårene i tillatelsen følges. Statsforvalteren ser det ikke som sannsynlig at tiltaket vil forringe vannforekomsten eller arbeidet for å nå områdets miljømål i vesentlig grad, jf. vannforskriften § 4.

Andre forhold

Vi forutsetter også at det aktuelle området har tilfredsstillende stabilitet slik at tiltaket ikke medfører utgliding av grunn eller sjøbunn.

Vi anser støy fra anleggsarbeidet til å være begrenset og kortvarig. Statsforvalteren setter ikke spesifikke støykrav.

Det opplyses i søknaden at det er rør og andre konstruksjoner i tiltaksområdet. Statsforvalteren påpeker det er tiltakshavers ansvar å påse at infrastrukturen blir ivaretatt ved utførelse av tiltaket.

Konklusjon

Tiltaket anses ikke å forringe vannforekomsten i vesentlig grad og sannsynligheten for negativ påvirkning på naturmangfoldet vurderes som liten. Tiltaket tilrettelegger for bruk av et etablert bryggeanlegg i et område uten registret naturverdier. Statsforvalteren vurderer fordelene tiltakshaver får til å være større enn ulempene tiltaket fører til for naturmiljøet, og gir tillatelse den den omsøkte mudringen.

Vedtak om gebyr

Som varslet per brev av 26.01.2022 medfører behandling av tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varslet.

Grenland Havn skal betale et gebyr på kr 35 000 for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Dette tilsvarer sats 6 i forurensningsforskriften § 39-4. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtakene om tillatelse og gebyrsats kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.



Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Kathrine Helen Sundeng
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår - utfylling, plastring og peling - Langbrygga - Skien

Kopi til:

Statens Naturoppsyn			
Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
BRYGGEPARKEN BORETTSLAG	Postboks 156	3701	SKIEN
LANGBRYGGA EIENDOM AS	c/o Forvaltningspartner AS	4662	KRISTIANSAND
	Postboks 209		S
GRENLAND HAVN IKS	Strømtangvegen 39	3950	BREVIK
SKIEN BRYGGE AS	c/o Bane NOR Eiendom AS	0133	OSLO
	Postboks 9026 Grønland		
Norsk Maritimt Museum			
LANGBRYGGA 1 SKIEN AS	c/o R8 property AS Dokkvegen 11	3920	PORSGRUNN
BRYGGEPARKEN BORETTSLAG	Postboks 156	3701	SKIEN
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV	Postboks 3089	3707	SKIEN
I TELEMARK			
FISKERIDIREKTORATET REGION SØR	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Naturvernforbundet i Telemark			
NORSK ORNITOLOGISK FORENING	Gamle Siljanveg 28	3719	SKIEN
AVD TELEMARK			
SKIEN KOMMUNE	Postboks 158 Sentrum	3701	SKIEN
NATURVERNFORBUNDET I	c/o Øystein Dalland Hvalenvegen	3943	PORSGRUNN
TELEMARK	68		
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND	Stasjonsvegen 17	3800	BØ I TELEMARK
AVD TELEMARK			
Svein Johnsen			